

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.II.20.014/2024/5.

A felperes: Felperes1

(cím2)

A felperes képviselője: dr. Reuter Péter kamarai jogtanácsos

(cím2)

Az alperes: Alperes1

(cím1)

Az alperes képviselője: bnt Tom Burmeister Varga Ratatics Ügyvédi Iroda

(cím8.;

ügyintéző: dr. Horváth Gyula ügyvéd)

A per tárgya: szerződéses kötelezettség teljesítése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék

G.20.235/14. ítélet

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes

15. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és az alperes által jótállási biztosítékként fizetendő óvadék összegét 927.437.126,- (kilensszázhuszonhétmillió-négyszázharminchétezer-egyszázhuzonhat) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000,- (egymillió) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes jogelődje, a Felperesi Jogelőd (a továbbiakban felperesi jogelőd, vagy Felperesi Jogelőd Zrt.) mint megrendelő 2017. december 18-án vállalkozási szerződést kötött az Konzorcium1mal mint vállalkozóval 4500012019 szerződésszám alatt a „helység1 (bez.) – helység2 elágazás (bez.) vonalszakasz vasúti pálya és kapcsolódó létesítmények korszerűsítése” tárgyú projektre vonatkozó tervezési és kivitelezési munkák elvégzésére. A közbeszerzési eljárásban az alperes az Konzorcium1 közös ajánlattevő tagjaként szerződött.

[2] A Felperesi Jogelőd Zrt. 2023. január 1. napi hatállyal jogszabályi rendelkezés alapján megszűnt, törvényi jogutódja a felperes.

[3] A Vállalkozási Szerződéses Megállapodás (a továbbiakban: VSZM) 6.1. pontja szerint a vállalkozót a projekt átvételétől számított 36 (harminchat) hónap időtartam jótállás terhelte, a 6.3. pontja alapján a jótállás, a szavatosság részletes feltételeit a Vállalkozási Szerződéses Feltételek (a továbbiakban: VSZF) határozzák meg.

[4] A VSZM 8.2.1. pontja értelmében a jótállási biztosíték mértéke a tartalékkeret és az általános forgalmi adó nélkül számított vállalkozói díj 5 %-a: 2.452.867.129,- Ft, illetve amennyiben a szerződés szerint rész műszaki átadás-átvétel kerül rögzítésre, abban az esetben a jótállási biztosíték alapja mindig a megrendelő által átvett munkarészre eső nettó vállalkozói díj 5 %-a.

[5] A VSZM 8.2.2. pontja szerint a nem okirati formában nyújtott jótállási biztosítéknak a projekt sikeres műszaki átadás-átvételétől számított 36 hónap időtartam lejártáig, az okirati formában nyújtott jótállási biztosítéknak a projekt sikeres műszaki átadás-átvételétől számított 36 hónap időtartam lejártát követő 45 napig kell érvényesnek lennie.

[6] A VSZF 1.1. pontja értelmében a jótállási biztosíték jelenti a vállalkozó jótállási kötelezettsége teljesítésének biztosítására benyújtott biztosítékot. A jótállási időszak

azt a szerződésben meghatározott időtartamot jelenti, amely alatt a vállalkozó jótállási kötelezettségeit teljesíteni köteles.

[7] A VSZF 15.4.1. pontja alapján a jótállás időszak időtartama, illetve vége a projekt egésze sikeres műszaki átadás-átvételének lezárásától számított 36 hónap.

[8] A VSZF 19.4.2. pontja szerint a vállalkozó a jótállási biztosítékot a jótállási időszak kezdetekor, a sikeres (rész) műszaki átadás-átvételi eljárás befejezésekor köteles átadni a megrendelőnek a Kbt-ben és az ajánlattételi dokumentációban foglaltak szerint.

[9] A VSZF 19.4.3. pont értelmében a jótállási biztosítéknak a jótállási időszak lejártát követő 45. napig kell érvényesnek lennie.

[10] A VSZF 19.5.2. pontja szerint a vállalkozó által biztosítékként nyújtott garancia nyilatkozatnak tartalmaznia kell az alábbiakat:

- pontos hivatkozást a közbeszerzési eljárásra, a szerződésre, a szerződés tárgyára, a szerződés megrendelői azonosítójára (előleg visszafizetési biztosíték kivételével); a PST kód(ok)ra,
- azt, hogy a garancia a vállalkozó szerződésben foglalt kötelezettségei teljesítésének biztosítékaul szolgál,
- a megrendelő, mint kedvezményezett megjelölését,
- a garancia összegét,
- a garancia érvényességi idejét,
- azt, hogy a garancia feltétel nélküli és visszavonhatatlan, továbbá
- azt a nyilatkozatot, mely szerint a kedvezményezett első igénybejelentésére kifogás és vita, valamint a beszámítás joga nélkül a garancia összeghatáráig bármilyen összeget, vagy összegeket kifizetnek a kedvezményezettnek anélkül, hogy a követelés alapját, vagy indokát meg kellene jelölnie, vagy bizonyítania kellene,
- a Ptk. 6:435. § (3) bekezdése a garantőr teljesítését korlátozó és/vagy feltételhez kötő rendelkezések kifejezett kizárását.

[11] A VSZF 19.5.4. pontja értelmében a biztosíték visszavonhatatlan kötelezettségvállalás arra az esetre, ha a vállalkozó a szerződésből eredő teljesítési, jótállási, illetve előleg-visszafizetési kötelezettségeit nem szerződésszerűen teljesíti, és a hiányosságokat nem, vagy csak részben orvosolja.

[12] A VSZF 19.5.6. pont szerint amennyiben a vállalkozó a szerződésben vállalt kötelezettségének a megrendelő írásbeli felszólításra a megadott határidőn belül nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy:

- a pénzügyi intézmény vagy biztosító saját kötelezettsége alapján a megrendelő írásbeli felszólítására – garantörként az alapjogviszony vizsgálata nélkül – azonnal köteles kifizetni a megrendelőnek az általa megjelölt összeget, a garancia/kezeségvállalás értékhatáráig, vagy
- amennyiben a vállalkozó a biztosítékot a megrendelő számlájára történő átutalással teljesíti, úgy megrendelő az általa megjelölt összeget a biztosíték összegéből jogosult lehívni.

[13] A VSZF 19.5.7. pontja alapján (...) amennyiben a vállalkozó a jótállási biztosíték fenntartására vonatkozó kötelezettségét a megrendelő felszólításától számított 15 napon belül nem teljesíti, a megrendelő írásban köteles a vállalkozót értesíteni és legfeljebb 8 napos határidőt biztosítani a jogsértő helyzet orvoslására. A fenti határidő eredménytelen eltelte esetén a megrendelő jogosult a jótállási biztosíték összegének érvényesítésére.

[14] A vállalkozási szerződést a felek négy alkalommal, 2020. január 30-án, 2020. március 10-én, 2020. december 29-én és 2022. április 21-én módosították. A módosítások érintették a jótállási biztosíték összegét, ami az eredeti 2.409.275.380,-Ft-nál 2.428.259.957,-Ft-ra, 2.428.723.502,-Ft-ra, 2.445.732.691,-Ft-ra, majd 2.452.867.129,-Ft-ra növekedett.

[15] A vállalkozási szerződés szerinti projekt lezárult, a műszaki átadás-átvétel 2021. június 6. napján megtörtént. A konzorcium vezető tagja, a cég1 Kft. 147.478.076,- Ft, illetve 1.344.953.180,- Ft, míg az alperes 953.301.435,- Ft összegű jótállási garanciát nyújtott a felperesi jogelőd javára. Az alperes ezt a cég 2 Zrt. (a továbbiakban: cég 2) általi garanciavállalással teljesítette. A pénzügyi intézmény a műszaki átadás-átvételt követően nyújtandó garanciavállaló nyilatkozatában tett fizetési kötelezettségvállalás a vállalkozási szerződésnek megfelelően a 2021. június 3. napjától 2024. július 19. napjáig terjedő időszakra szólt. A garanciavállaló nyilatkozat 5. pontja értelmében a garanciából fakadó fizetési kötelezettséget a garantör az igénybejelentés kézhezvételétől számított 3 banki munkanapon belül átutalással teljesíti a kedvezményezett által megadott bankszámlára.

[16] Az alperesnek a 4. számú szerződésmódosítás alapján az általa nyújtott jótállási biztosíték összegét 1.060.012,- Ft-tal kellett volna megemelnie összesen 954.361.447,- Ft összegre, melynek az alperes nem tett eleget.

[17] A Bank1 a 2022. március 2. napján kelt H-JÉ-I-74/2022. számú határozatával visszavonta a cég 2 Zrt. részére korábban adott, meghatározott pénzügyi szolgáltatási és kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységek, valamint meghatározott befektetési szolgáltatási tevékenységek és kiegészítő szolgáltatások végzésére jogosító tevékenységi engedélyeit a határozat közzétételének napjával. Egyidejűleg az Bank1 elrendelte a pénzügyi intézmény végelszámolását, végelszámolóként a Felszámoló1 Kft.-t jelölte ki.

[18] A felperesi jogelőd a 2022. március 8. napján kelt levelében 30 napos határidővel hívta fel az alperest megfelelő új biztosíték benyújtására, majd az alperes kérésére a teljesítésre nyitva álló határidőt 2022. június 30. napjáig meghosszabbította. Az alperes a meghosszabbított határidőben új biztosítékot nem nyújtott, a határidő további meghosszabbítását kérte, melyhez a felperesi jogelőd már nem járult hozzá.

[19] A cég 2 Zrt. „v.a.” végelszámolója 2022. augusztus 30. napi levelével választ adott a felperesi jogelőd azon kérdésére, hogy a pénzügyi szabályszerű lehívás esetén miért tagadhatja meg a kifizetést, válaszáat a Hpt. és a Ctv. rendelkezéseinek idézésével indokolta. A végelszámoló álláspontja szerint a lehívás hiányában esedékessé nem vált követelést nem áll módjában hitelezői igényként elismerni és nyilvántartásba venni.

[20] A felperes keresetében 954.361.447,- Ft jótállási óvadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy jogelődje által közbeszerzési eljárást követően az alperes tagságával működő Konzorciummal kötött vállalkozási szerződés értelmében a konzorciumi tagok a jótállási időszakra jótállási biztosíték nyújtására voltak kötelesek. Az alperes 953.301.435,- Ft erejéig ennek eleget tett a cég 2 Zrt. mint garantőr garanciavállalásával, a bank fizetési kötelezettségvállalása 2021. június 3. napjától 2024. július 19. napjáig szólt, amely akkor megfelelt a vállalkozási szerződés rendelkezéseinek. A Bank1 2022. március 2. napján kelt határozatával a cég 2 tevékenységi engedélyét visszavonta, a pénzügyi végelszámolása folyamatban van. Ezt követően felhívta az alperest új biztosíték nyújtására, aminek az alperes többszöri határidőhosszabbítást követően sem tett eleget, továbbá nem emelte meg jótállási biztosíték összegét a 4. számú szerződésmódosítás által előírt mértékre.

[21] A felperes a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. tv. (Kbt.) 134. § (6), (8) bekezdés, a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 6:134. §-ra, 6:137. §-ra, 6:138. §-ra, 6:153. §-ra, 6:154. §-ára, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. tv. (Hpt.) 3. § (1) bekezdés g) pontjára, (2), (3) bekezdés, 33. § (1) bekezdésére, 48. § (2) bekezdésére, 50. § (3) bekezdésére, továbbá a VSZM 6., 8.2.1., 8.2.2. pontjaira és VSZF 1.1., 15.4.1., 19.4.2., 19.5.7. pontjaira utalással hivatkozott arra, hogy az alperes a teljes jótállási időszakban (meghatározott esetekben az azt követő 45 napban is) megfelelő jótállási biztosíték nyújtására volt köteles. A garantőr pénzügyi tevékenységi engedélyeinek visszavonását követően pénzügyi szolgáltatás végzésére nem jogosult, így nem jogosult garanciát nyújtani, illetve lehívás esetén kifizetést teljesíteni, amit igazolt a végelszámoló 2022. augusztus 30-i válaszlevele. Ezekre figyelemmel az alperes 2022. március 2. napját követően megsértette a jótállási biztosíték nyújtására vonatkozó szerződéses kötelezettségét, illetve a részére biztosított határidő elteltével késedelembe esett. A szerződés értelmében a jótállási biztosíték nyújtása vagylagos szolgáltatás volt, az többféle módon volt teljesíthető. Az alperes azonban késedelmével a választás jogát elveszítette, a felperes teljesítés követeléséhez való joga magában foglalja a vagylagos szolgáltatások közti választás jogát is.

[22] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta a szerződés tartalmát, a szerződéses kötelezettségét, de a jótállási biztosíték összege kapcsán utalt arra, hogy a felperesi jogelőd 21.200.253,- Ft + ÁFA összegű vállalkozói díjat visszatartott, így az óvadékként rendelkezésre áll, ezért a biztosítéknyújtási és fenntartási kötelezettség összege kisebb a kereseti kérelemben foglaltnál. Álláspontja szerint a bankgarancia továbbra is megfelelő, és mivel nincs és nem is volt olyan javítási kötelezettség, amit az alperes nem

teljesített, nem adott okot arra, hogy a felperes a bankgaranciát lehívja. Előadta, hogy pert indított a cég 2 ellen annak megállapítása iránt, hogy a pénzügyi intézmény a végelszámolási eljárás alatt is köteles eleget tenni bankgaranciából eredő kötelezettségének.

[23] Érvelt azzal is, hogy a végelszámolás azt jelenti, a cég 2 fizetőképessége. A tevékenységi engedély visszavonása nem érinti az azt megelőzően vállalt kötelezettségek teljesítését, ezt a Hpt. 47. § (5) bekezdése egyértelműen szabályozza, a pénzügyi intézmény csak újabb garanciát nem nyújthat, a bank egyébként teljesíti a működésével kapcsolatos kifizetési kötelezettségeit. Nincs olyan jogszabályi előírás, ami szabályszerű lehívás esetén hitelezői igénybejelentéshez kötné a bankgarancia kifizetését. A lehívásig igény sincs, a lehívási ok szabályszerű bejelentése pedig hitelezői igénybejelentésnek is minősülne. Szabályszerű lehívás esetén a bank nem mérlegelhet, nem hivatkozhat a végelszámolásra, a kifizetést nem kötheti egyéb feltételekhez.

[24] Állította, hogy nem szegte meg a szerződést, nincs olyan jogszabályi, vagy szerződéses rendelkezés, ami szerint a végelszámolás hatására a cég 2 által adott bankgarancia elveszítené megfelelőségét. A jótállási biztosíték jelenleg is megfelelő, rendelkezésre áll, a bankgarancia lehívható, emiatt késedelembe sem esett, a felperes nem jogosult a teljesítés követelésére. A végelszámolás egyetlen hatása, hogy a zárómérleg és vagyonfelosztási határozat elfogadását követően a bankgaranciából eredő igényt csak a megszűnt cég tartozásaiért történő helytállásra vonatkozó szabályok szerint lehet érvényesíteni, jelenleg azonban még a korrigált végelszámolási nyitómérleg elfogadása sem történt meg. A felperes óvadék nyújtása iránti keresete ezért idő előtti is, azt el kell utasítani. Lehívásra okot adó körülmény hiányában az sem állapítható meg, hogy a bank nem fogja teljesíteni kötelezettségét, ez csak feltételezés a felperes részéről. Az a végelszámolás hiányában is előfordulhat, hogy egy banki szabályos garancia ellenére nem teljesít. Lehívási ok, illetve lehívás hiánya folytán is időelőtti a kereset. Azzal is érvelt, hogy még késedelme esetén sem veszítené el a vagylagos szolgáltatás választására való jogát, hiszen azt korábban már gyakorolta a bankgarancia átadásával, a választás joga annak gyakorlásával megszűnt. Esetleges szerződésszegés esetén is alaptalan lenne a kereset, a felperes legfeljebb másik bankgaranciát követelhetne az alperestől.

[25] Válasziratában a felperes utalt arra, hogy a visszatartott vállalkozói díj kapcsán az alperes sem beszámítást, sem viszontkeresetet nem terjesztett elő, ezért nem változtatott kérelmén. A lehívás hiánya irreleváns, a megtérítési igény hiánya nem mentesíti az alperest a jótállási biztosíték nyújtása alól, az a később felmerülő hibák fedezetét is jelenti. A felszámolás feltételeinek hiánya, a végelszámolás ténye, a fizetőképesség nem egyenértékű azzal, hogy maradéktalanul teljesülnek a garantőr által a garancia nyilatkozatban vállalt kifizetési feltételek és határidők. Vitatta, hogy a bank működési engedélyének visszavonása ne hatna ki a megelőzően vállalt kötelezettségek teljesítésére. E körben hivatkozott a cég 2 végelszámolása során is alkalmazandó 151/2022. (IV.14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) 2. § (3), (4) bekezdéseinek a kifizetéseket, kifizetési sorrendet szabályozó rendelkezéseire. Ezek szerint esetleges lehívás esetén nem történne azonnali kifizetés, a felperesi igény 3. körhöz tartozó igényként lenne nyilvántartásba véve. A lehívás alapján történő kifizetés a Hpt. 3. § (2) bekezdés b) pontja értelmében kiegészítő pénzügyi szolgáltatásnak minősül, a bank jogosultsága erre vonatkozóan is megszűnt a tevékenységi engedélye visszavonásával. Ugyanakkor a felperes által hivatkozott, a bank működése során, ahhoz kapcsolódóan teljesített munkabér-, adó-, és járulékfizetési kötelezettség nem minősül ilyen szolgáltatásnak. A besorolási rangsort a végelszámolónak figyelembe kell vennie, ez

kedvezőtlenül befolyásolhatja a valós térülés esélyét. Amíg nincs igénybejelentés, a végelszámolói mérlegben nem jelenik meg a garancia összege, arra céltartalékot sem képez a végelszámoló. Fenntartotta, hogy a bankgarancia elveszítette megfelelőségét, a tevékenységi engedély visszavonásával nem teljesülhetnek a 3 napon belüli teljesítés, a visszavonhatatlanság, a feltétel nélküliség, a fedezet rendelkezésre tartása feltételek. Követelése nem időelőtti, nem teljesítést kért, hanem megfelelő garanciát óvadék formájában. Nem csupán feltételezés, hogy a bank nem fog teljesíteni, hanem ezt igazolta a végelszámoló levele. Az alapkötelmet a vállalkozási szerződés jelenti, ez szabályozta a biztosítéknyújtási kötelezettséget. Az alperes választási joga 2022. március 2. és 2022. június 30. napja között állt fenn, a részére biztosított határidő eredménytelen elteltével az alperes késedelembe esett.

[26] Az alperes a viszontválaszában előadta, hogy a vállalkozói díj egy része visszatartását a felperes nem vitatta, a felperes tett - tartalmilag a Ptk. 6:49. § (1) bekezdése szerinti - beszámítási nyilatkozatot, így az alperes részéről beszámítás, viszontkereset előterjesztése nem szükséges. A visszatartott összeg a Ptk. 6:191. § szerint a felek közös megegyezése alapján óvadéknak is minősülhet, azt az alperes nem követeli pernyertessége esetén. A felperes által biztosított póthatáridőre figyelemmel 2022. június 30-ig semmiképpen nem állapítható meg alperesi késedelem.

[27] Álláspontja szerint a 151/2022. (IV.14.) Korm. rendelet kifizetési sorrendre vonatkozó rendelkezései a jelen perben még nem alkalmazhatóak, mert a korrigált végelszámolási nyitómérleg elfogadása még nem történt meg. A Korm.r. a perbeli esetre egyébként sem tartalmaz előírást, a bankgaranciával összefüggésben nem tér el a Hpt. 47. § (5) bekezdésében és a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 103. § (1) bekezdésében foglaltaktól. A Korm.r. nem tiltja a garancianyilatkozaton alapuló kötelezettségek soron kívüli teljesítését, a kifizetési sorrendre vonatkozó előírások nem teljeskörűek. Azok azért sem alkalmazhatóak, mert a felperes nem minősül az eljárásban hitelezőnek, a bankgaranciából eredő követelése nem hitelezői igény, a hitelezői igény bejelentésének határideje már lejárt. A függő követelés végelszámolásban történő kezelésére nem tartalmaz rendelkezést sem a Hpt., sem a Ctv., sem a Korm.r., ezért a felperes, mint a függő követelés jogosultja nem hitelező, a függő követelés nem minősül hitelezői igénynek vagy hitelezői követelésnek. A felperes egy függő követelés jogosultja, a lehívást követően a Hpt. 47. § (5) bekezdése és Ctv. 103. § (1) bekezdése alapján a cég 2 köteles lenne teljesíteni. A cég 2 teljesítése szempontjából nem a Hpt-ben szabályozott fizetési rendszer fogalmának, hanem a Ptk. 6:42. § szerinti fizetésnek (átutalásnak) van jelentősége, a cég 2nak pedig több bankszámlája is van, ahonnan képes az átutalás végrehajtására.

[28] Pénzügyi szolgáltatásnak a garancia vállalása minősült, ez keletkeztette a cég 2 kötelmét, ami elkülönül a garancia teljesítésétől. A Hpt. szerinti tevékenységi engedély a kötelelem vállalásához és nem a már elvállalt kötelezettség teljesítéséhez szükséges. A számvitelről szóló 2000. évi C. tv. (Számv.tv.) 3. § (7) bekezdés 14., 16. pontja, 41. § (1) bekezdése, 90. § (4) bekezdése értelmében a cég 2nak könyvelnie kellett a függő kötelezettségét, azokra céltartalékot is kellett képeznie, ezeket a végelszámolói mérleg elkészítésekor is figyelembe kell venni, már csak azért is, mert a cég 2 általi kötelezettség elvállalásakor az alperes biztosítékot nyújtott, amit a cég 2 még nem fizetett neki vissza. Bankgaranciát kibocsátó pénzintézet is szeghet szerződést, jelen esetben a végelszámoló levele veti fel ennek lehetőségét, bár az nem tartalmazott egyértelmű elutasítást.

[29] A felperes az óvadék megfizetésének követelésével teljesítést kért. Alperes azonban a választási joga megnyíltakor bankgaranciát választott, ezért folyamatosan ebben a formában köteles a biztosíték nyújtásra. Sem az alperes, sem a felperes nem választhat újra, sem szerződéses, sem jogszabályi rendelkezés nem teszi lehetővé, hogy a felperes óvadékot követeljen, a választási jog nem éled fel. Egyébként a megfelelő bankgarancia adására kötelező jogerős ítélet a Vht. IX. fejezete szerint hajtható végre.

[30] A törvényszék G.20.389/2022/22. számú végzésével az eljárást jelen per alperese által cég 2 Zrt. „v. a.” ellen teljesítési kötelezettség megállapítása iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon G.302.359/2022. számon indított per jogerős befejezéséig felfüggesztette. A Győri Ítéltábla Gpkf.II.25.181/2023/2. számú végzésével a Felperesi Jogelőd Zrt. (korábbi) II.r. felperes vonatkozásában az elsőfokú végzést hatályon kívül helyezte és a II.r. felperes fellebbezése folytán indult fellebbezési eljárást megszüntette. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, és az eljárás felfüggesztését mellőzte. Az ítéltábla álláspontja szerint az alperes által a cég 2 ellen indított peres eljárásban hozandó döntés nem képezi jelen eljárás előkérdését.

[31] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek jótállási biztosítékként 954.361.447,- Ft óvadékot, továbbá 4.500.000,- Ft perköltséget.

[32] Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a perben nem álló cég 2 alperessel szembeni esetleges szerződésszegését, a pénzügyi képviselő végelszámoló nyilatkozatának jogszerűségét, azt, hogy a cég 2 eljárása megfelel-e a vonatkozó jogszabályoknak.

[33] A törvényszék abban foglalt állást, hogy az alperes megszegte-e a vállalkozási szerződés jótállási biztosítékra vonatkozó előírásait, illetőleg, hogy késedelembe esett-e, azaz, hogy a cég 2 tevékenységi engedélyének visszavonását és a végelszámolásának elrendelését követően a korábban adott bankgarancia, mint jótállási biztosíték megfelel-e a felek szerződésében foglaltaknak.

[34] Megállapította, hogy a szerződéses és jogszabályi rendelkezések alapján az alperes által nyújtandó jótállási biztosítéknak 2024. június 3. (helyesen: 2024. július 19.) napjáig folyamatosan rendelkezésre kell állnia, érvényesnek és lehívhatónak kell lennie a jogintézmény céljának megfelelően, úgy, hogy az visszavonhatatlan és feltétel nélküli legyen. A cég 2 a garanciavállaló nyilatkozatban azt is vállalta, hogy fizetési kötelezettségét az igénybejelentés kézhezvételétől számított három banki munkanapon belül átutalással teljesíti.

[35] A per során a bíróság megkeresésére a végelszámoló lényegében fenntartotta a pert megelőzően a felperessel közölt álláspontját: a cég 2 végelszámolási eljárásában a felperes nem hitelező, javára a bankgaranciából eredően hitelezői igényt nem tart nyilván a végelszámoló, az alperes pedig a bankgarancia teljesítését nem követelheti. Mivel a felperesnek nincs sem elismert, sem vitatott hitelezői igénye, a végelszámoló céltartalékot sem képzett e körben.

[36] A törvényszék a pénzügyintézet, mint az alperes teljesítési segédjének nyilatkozatai alapján arra jutott, hogy a cég 2 végelszámolásának kezdetétől a jótállási biztosíték, a bankgarancia egyes kritériumai (lehívás esetén feltétel nélküli, 3 napon belüli teljesítés) már nem teljesülnek, tehát a felperes megalapozottan követelte az alperestől újabb jótállási biztosíték nyújtását.

[37] Az alperes a felperesi jogelőd által engedélyezett határidő meghosszabbításáig, 2022. június 30. napjáig választhatott, hogy a továbbiakban milyen jellegű jótállási biztosítékot nyújt, de mivel az alperes a kétszer meghosszabbított határidőben újabb biztosítékot nem nyújtott, ezen időponttól kezdődően késedelembe esett.

[38] A jótállási biztosíték nyújtása olyan mellékkötelezettség volt, melyet az alperesnek a szerződés szerinti teljes időszakban teljesítenie kellett. A törvényszék szerint nem volt időelőtti a szerződésben írt időtartamon belüli felperesi igényérvényesítés, mert amennyiben a jótállási időszak tartama alatt a jótállási biztosíték megfelelése megszűnik, és a kötelezett újabb jótállási biztosítékot nem nyújt, akkor ezzel késedelembe esik, a jótállási biztosítékok vonatkozásában elveszítve a választás jogát is.

[39] A törvényszék egyetértett a felperes által hivatkozott eseti döntésben (Pécsi Ítéltábla Gf.IV.40.003/2020/9.; közétéve BDT 2020.4228.) kifejtett állásponttal, miszerint a Ptk. 6:134. § és 6:154. § rendelkezéseiből fakadóan, ha a kötelezett a vagylagos szolgáltatások egyikét sem teljesíti, a jogosult a késedelembe esés következményeként a vagylagos szolgáltatások bármelyikének teljesítését követelheti. A teljesítés követeléséhez való jog magában foglalja azt a jogot is, hogy a vagylagos szolgáltatások közül a jogosult válasszon. Ezért a felperest megillette az a jog, hogy a bankgarancia helyett óvadékot követeljen az alperestől.

[40] Nem találta megalapozottnak az alperes kereseti követelés összecsúszását vitató ellenkérelmét. A felperesi jogelőd 21.200.253,- Ft + ÁFA összegű vállalkozói díjat tartott vissza, amely jogcímét tekintve nem jótállási biztosíték volt. Bár a szerződéskötő felek megváltoztathatják kötelezettségvállalásuk jogcímét, de e körben egyező nyilatkozatot az alperes nem tudott csatolni. A törvényszéknek viszontkereset, beszámítás hiányában nem volt jogi lehetősége a visszatartott összeget az óvadékköveteléssel szemben figyelembe venni, ezért a kereseti kérelemmel egyezően kötelezte az alperest a jótállási biztosíték felperes részére történő megfizetésére.

[41] Az elsőfokú bíróság ítéletével szembeni fellebbezésében az alperes tartalmilag elsődlegesen a Pp. 383. § (1) és (2) bekezdése alapján annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az óvadék összegének 927.437.126,-Ft-ra történő leszállítását és a felperes első- és másodfokú perkielégében marasztalását kérte. Álláspontja szerint törvényszék a helyesen megállapított tényállásból téves jogi következtetéseket levonva adott helyt a keresetnek.

[42] Állította, hogy nem szegte meg a szerződést, a megszegett szerződéses rendelkezést az ítélet sem jelölte meg, a megfelelő jótállási biztosíték folyamatosan rendelkezésre áll. A garanciát a felperes még nem hívta le, ezért ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy lehívás esetén a cég 2, nem vagy késedelmesen teljesít.

[43] Nincs olyan alperesi magatartás, amely a Kbt. vagy a Ptk. ítéletben felhívott rendelkezéseit sértené. A cég 2 garanciavállaló nyilatkozata annak lehívásáig egyoldalú kötelezettségvállalásnak tekinthető, amely azonban egyoldalúan nem módosítható [Ptk. 6:2. § (2) bek. és 6:191. § (2) bek.]. A felek szabályozhatták volna a vállalkozási szerződésben lehívási okként a bankgaranciát kibocsájtó pénzügyi intézmény végelszámolás alá kerülését, de ezt nem tették, mégpedig azért, mert végelszámolás esetén nem változik a bankgarancia mint biztosíték megfélelősége. A Ptk. 6:431. § értelmében a garanciavállaló nyilatkozat határozza meg a garancia lehívásának kizárólagos feltételeit, ami azt jelenti, hogy a cég 2 a Ptk. 6:34. §, 6:435. § (1) bekezdése és a (4) bekezdés a) pontja alapján köteles kifizetést teljesíteni a felperes számára, ha a felperes a garanciavállaló nyilatkozatban meghatározott formájú és tartalmú nyilatkozattal lehívja a garanciát. Ezen alaki feltételeknek való megfelelés esetén a cég 2 nem mérlegelhet, nem vizsgálhatja érdemben a lehívás indokát, nem támaszthat egyéb feltételeket, nem hivatkozhat a végelszámolásra.

[44] A Hpt. 3. § (3) bekezdés szerinti tevékenységi engedély Hpt. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján történt visszavonásának nincs hatása a cég 2 által az engedély visszavonása előtt kiadott garanciavállaló nyilatkozatban vállalt fizetési kötelezettség Ptk. 6:431. § (1) és 6:435. § (1) bekezdése szerinti teljesítésére. A Hpt. 47. § (5) bekezdése ugyanis kimondja (tartalmilag azonosan a Ctv. 103. § (1) bekezdésének előírásával), hogy a pénzügyi intézmény tevékenységi engedélyének visszavonása esetén a pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződésből eredő kötelezettségeit, ideérve a pénzügyi szolgáltatással kapcsolatban jogszabály alapján fennálló egyéb kötelezettségeket azok megszűnéséig vagy az állomány átruházásáig a pénzügyi intézmény teljesíti.

[45] A végelszámoló a hitelezői igények bejelentését, azok nyilvántartásba vételét és kiértékelését, illetve alperes vagyonának felmérését követően azt állapította meg, hogy a cég 2 vagyona fedezi a bank kötelezettségeit (Ctv. 103. § (1) bekezdés). Ezért készítette el a korrigált végelszámolási nyitómérleget és kezdte meg a betétesek kifizetését.

[46] Nincs olyan jogszabályi előírás, amely feljogosítaná a cég 2ot, hogy hitelezői igénybejelentéstől tegye függővé a lehívott összeg kifizetését, vagy azt ne a garanciavállaló nyilatkozatban vállalt határidőn belül fizesse ki. Sőt, a Ctv. 106. § (1) bekezdése kifejezetten rögzíti, hogy a hitelezői igény bejelentésének elmulasztása vagy késedelmes teljesítése nem jár jogvesztéssel, mely rendelkezést a Hpt. sem írja felül.

[47] A cég 2 a bankgaranciában feltétel nélkül és visszavonhatatlanul vállalt fizetési kötelezettséget a felperes felé, amit utólag, egyoldalúan nem változtathat meg, nem kötheti feltételhez, pl. hitelezői igény bejelentéséhez.

[48] Sem a felperes által felhívott jogszabályok, sem a vállalkozási szerződés, sem a VSZF nem mondták ki, hogy végelszámolás alá került bank által a végelszámolás megindítása előtt kibocsájtott garanciavállaló nyilatkozat a végelszámolás hatására elveszíti megfélelőséget. Az alperes nem sértette meg (a póthatáridőre figyelemmel) 2023. június 30. napját követően a jótállási biztosíték fenntartására vonatkozó Kbt. 134. § (8) bekezdésében és a VSZF 19.5.7. pontjában foglalt kötelezettségét, ezért nem kellett új biztosítékot benyújtania.

Az elsőfokú ítélet nem is fejtette ki, hogy konkrétan mely szerződéses rendelkezés alapján nem megfelelő a végelszámolás alá került bank által adott garanciavállaló nyilatkozat.

[49] Sem a Kbt., sem a perbeli vállalkozási szerződés, sem a VSZF, sem az ítélet nem definiálják, mit takar a „folyamatos rendelkezésre állás, érvényesség”, a VSZF 19.5.2., 19.5.4., 19.5.6. pontjainak a perbeli garanciavállaló nyilatkozat mindenben megfelel.

[50] A végelszámolás egyetlen hatása a perbeli garanciavállaló nyilatkozatra az, hogy a zárómérleg és a vagyonfelosztási határozat elfogadását követően a Ctv. 106. § (1) bekezdés második mondatának második fordulata szerint a bankgaranciából eredő igényt már csak a megszűnt cég tartozásaiért történő helytállásra vonatkozó szabályok szerint lehet érvényesíteni. Jelenleg azonban a végelszámolás még nem tart ebben a fázisban és nincs peradat arra, hogy ez a bankgarancia időtartamán belül (2024. július 19-ig) bekövetkezne. Állította, hogy a fellebbezés benyújtásáig a korrigált végelszámolási nyitómérleg elfogadására sem került sor, ahogy a perben az elsőfokú bíróság megkeresésére a végelszámoló sem nyilatkozott arról, hogy elfogadták volna a részvényesek azt. A végelszámolási zárómérleg, illetve vagyonfelosztási javaslat elfogadásáig a bankgaranciából eredő követelés a végelszámolás alatt ugyanúgy érvényesíthető, mint a végelszámolás megindítása előtt.

[51] Fenntartotta, hogy a felperes követelése időelőtti, a Ptk. 6:154. § alapján nem jogosult a teljesítés követelésére. A keresete akkor lehetne alapos, ha már lehívta volna a bankgaranciát és az alperesi teljesítési segéd a szabályszerű lehívás ellenére megtagadta volna a teljesítést. Lehívásra okot adó körülmény és tényleges lehívás hiányában nem állapítható meg, hogy a cég 2 nem fogja teljesíteni kötelezettségét, ez csupán egy feltételezés az elsőfokú bíróság részéről, nem alperesi szerződésszegés. Egyébként az is bármikor előfordulhat, hogy a garanciát kiállító bank nem teljesít végelszámolás hiányában, de ebben az esetben sem válik jogosulttá a kedvezményezett arra, hogy más biztosítékot kérjen.

[52] Mivel az alperes nem esett késedelembe, ezért nem vesztette el a biztosíték formájának megválasztására vonatkozó jogát, de még késedelme esetén sem veszítette volna el a Ptk. 6:134. § (2) bekezdése alapján, mert azt korábban a vállalkozási szerződés előírásainak megfelelően eljárva gyakorolta. Ha a garanciavállaló nyilatkozat a végelszámolás miatt már nem lenne megfelelő, akkor sem lehet újra gyakorolni a választási jogot, mert a választás joga annak gyakorlásával megszűnt. A választási jog gyakorlása ugyanis annak teljesítését jelenti, amely a kötelelem megszűnését eredményezi a Ptk. 6:3. § a) pont értelmében.

[53] Egyetlen szerződéses rendelkezés sem teszi lehetővé, hogy a felperes az alperes által választott garanciavállaló nyilatkozat helyett óvadékot követeljen. Ez akkor is így van, ha a garanciavállaló nyilatkozat esetleg nem megfelelő. Ebben az esetben a felperes legfeljebb másik garanciavállaló nyilatkozat átadását követelhetné.

[54] Az elsőfokú bíróság által felhívott ítélet (BDT2020. 4228.) tényállása eltér a perbelitől (ott a kötelezett egyáltalán nem adott megfelelő biztosítékot, ezért szállt át a választási jog a jogosultra), ezért az abban kifejtettek a jelen ügyben nem alkalmazhatóak.

[55] A kereset összecszerúsége körében fenntartotta, hogy viszontkeresetre vagy a perben érvényesített alperesi beszámításra nem volt szükség ahhoz, hogy a felperes által visszatartott összeg csökkentse a felperesi követelést és mivel a felperesnek nem volt esedékes pénzkövetelése, ezért lehetőség sem volt beszámításra. Tartalmilag a visszatartással a felperes tett a Ptk. 6:49. § (1) bekezdése szerinti beszámítási nyilatkozatot az alperes felé, hiszen a 26.924.321,- Ft összeget magánál tartotta biztosíték címén. Ezt az összeget a felperes tekintheti óvadéknak a felek közös nyilatkozata alapján is. A Ptk. 6:191. § szerint a felek közös megegyezéssel megváltoztathatják kötelezettségvállalásuk jogcímét, ezért a visszatartott összeg átminősíthető óvadékká, mivel azt az alperes nem követeli a felperes pernyertessége esetén, vagyis ezzel az összeggel csökkent az óvadék követelés összege. Ezért az alperes csak $(954.361.447 - 26.924.321) = 927.437.126,-$ Ft összegű biztosíték nyújtására lenne köteles még akkor is, ha a kereset alapos.

[56] Fellebbezési ellenkérelmében a felperes tartalma szerint az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[57] Fenntartotta, hogy az alperes törvényi (Kbt. 134.§ (6) bekezdés) és szerződéses (SZVF 19.5.1) kötelezettsége volt, hogy a felperes javára megfelelő jótállási biztosítékot nyújtson és e kötelezettségének folyamatosan eleget tegyen a 2021. június 3. napja és 2024. június 3. napja (helyesen: 2024. július 19.) között. A biztosíték nyújtásának formája lehetett óvadék, pénzügyi intézmény vagy biztosítóintézet által vállalt garancia, készfizető kezesség vagy biztosítási szerződés is, ezek közül az alperes saját maga választotta a cég 2 Magyarország Zrt-vel kötött garanciaszerződést. A garancia vagy óvadék nyújtása és fenntartása elkülönülő szerződéses kötelelem, melynek az alperes nem tett eleget. Banki szolgáltatás nyújtására ugyanis csak olyan hitelintézet jogosult, amely a felügyeleti hatóság erre vonatkozó engedélyével rendelkezik.

[58] A cég 2 a tevékenységi engedélyeinek visszavonása után a perbeli garanciaszerződés érvényét veszttette, mert a felperesi igényérvényesítés (lehívás) esetén a hitelintézet nem tudná nyújtani a kifizetést, mint banki szolgáltatást.

[59] A fellebbezésben tett alperesi állítással szemben a végelszámoló kifejezetten arról nyilatkozott, hogy a felperes „függő követeléseit” nem vette nyilvántartásba, annak ellenére sem, hogy a jogelődje, a Felperesi Jogelőd Zrt. azokat törvényes határidőn belül 2022. március 28. napján bejelentette a végelszámolási eljárásban. A felperes részére a végelszámoló a nyilatkozatával egyértelműen kifejezte, hogy egy esetleges kedvezményezett igényérvényesítés (garancia lehívás) esetén a végelszámoló semmilyen összegű, illetve mértékű kifizetést nem teljesítene a garanciavállaló nyilatkozatban szereplő három napon belül, de később időpontban sem, mert egy esetleges garancia lehívás esetén kifizetést a végelszámolási eljárásban – az általa is hivatkozott jogszabályok alapján – csak hitelezői igénybejelentés alapján nyilvántartott követelésekre teljesítene.

[60] Az alperes szerződésszegése abban áll, hogy olyan garanciaszerződést próbál érvényesnek beállítani, amelyről objektíven tudja, hogy a cég 2 engedélyének visszavonása okán már nem áll mögötte a garanciaszerződésben foglalt banki szolgáltatás nyújtásának a lehetősége sem, az végképp és végérvényesen ellehetetlenült. Az alperesnek a cég 2 tevékenységi engedélye visszavonását követően haladéktalanul meg kellett volna szüntetnie a

szerződésszegő állapotot és egy másik hitelintézet által vállalt új érvényes garanciát, vagy a felperes későbbi választásának megfelelően a kereset szerinti óvadékot kellett volna nyújtania.

[61] A jótállási biztosítékkal kapcsolatban megfogalmazott alapvető feltétel, hogy annak visszavonhatatlannak és feltétel nélkülinek kell lennie. Amennyiben a bankgaranciát nyújtó pénzintézet akár jogszerűen, akár jogellenesen arra az álláspontra helyezkedik, hogy az általa nyújtott bankgaranciát annak lehívása esetén nem fogja teljesíteni, az azt jelenti, hogy a bankgaranciával szemben támasztott feltételek nem teljesülnek.

[62] A fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében az alperes fenntartotta, hogy a végelszámolásnak semmilyen hatása nincs a működési engedély visszavonása előtt kiadott bankgarancia nyilatkozatban vállalt fizetési kötelezettség teljesítésére, a bankgarancia lehívása esetén történő fizetés pedig nem banki szolgáltatás.

[63] A cég 2 teljesítési kötelezettségét a végelszámolás nem érinti, így a megfelelő biztosíték folyamatosan a felperes rendelkezésére áll. A végelszámoló nyilatkozatából kitűnően a függő követelés nyilvántartásba vételének elmaradásából nem következik, hogy a cég 2 lehívás esetén nem fog fizetni, éppen ellenkezőleg, annak 6. pontja arra utal, hogy igenis teljesíteni fog.

[64] A közreműködő teljesítésének a végelszámoló nyilatkozatára alapított feltételezett hiánya nem tudható be tényleges alperesi szerződésszegésként.

[65] Csak akkor lehet azt objektíven megállapítani, hogy a bankgarancia már nem visszavonhatatlan és nem feltétel nélküli, ha megtörtént a lehívás és a nemteljesítés. Minden egyéb eset csupán feltételezés, amely még nem tekinthető alperesi szerződésszegésnek legfeljebb egy azzal fenyegető helyzetnek.

[66] Megsértett konkrét szerződéses rendelkezést sem az ítélet, sem a felperesi kereset, sem a fellebbezési ellenkérelem nem jelölt meg. Csupán az a feltételezés van, hogy a cég 2 nem fog fizetni, ez azonban nem elegendő az alperesi szerződésszegés megállapításához.

[67] Az ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül (Pp. 376. § (1) bekezdése) bírálta el és megállapította, hogy az nagyjából megalapozatlan, kisebb részében, az összecszerűséget illetően alapos.

[68] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helyes következtetésre jutott, érdemi döntésével az ítéltábla is egyetért. Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 110. § (3) bekezdése alapján annak tartalma szerint bírálta el, másodlagos fellebbezési kérelemként figyelembe véve az alperesnek az összecszerűséggel kapcsolatos álláspontját és érvelését. A fellebbezésben írtak kapcsán a következőket emeli ki.

[69] Az alperesnek a perbeli vállalkozási szerződés mellékszolgáltatásaként a Kbt. 134. § (6) bekezdése és a VSZM 8.2.1. és 8.2.2. pontja alapján jótállási biztosítékot kellett

nyújtania a 4. számú szerződésmódosítás szerinti 954.361.447,- Ft összegre a VSZF 19.4.3. pont szerinti időtartamban. Az alperes ezt a kötelezettségét - a választási jogával élve - a cég 2kal kötött bankgaranciaszerződéssel teljesítette. A bankgarancia alapvető követelményeit a Ptk 6:431-432. § előírásain túl a VSZF 19.5.2. és 19.5.4. pontjai tartalmazták. A kereset elbírálása szempontjából a VSZF 19.5.2. pont azon kikötésének volt kiemelt jelentősége, hogy a garancia feltétel nélküli legyen.

[70] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást arról, hogy az alperes a fenti szerződéses kötelezettségét megszegte azzal, hogy a cég 2 tevékenységi engedélyeinek visszavonása és végelszámolás alá kerülése után nem adott új jótállási biztosítékot a felperesnek.

[71] Az alperes arra önmagában helyesen hivatkozott, hogy a Hpt. 47. § (5) bekezdése értelmében a cég 2nak a tevékenységi engedélyének visszavonása esetén a pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződésből eredő kötelezettségeit azok megszűnéséig vagy az állomány átruházásáig teljesítenie kell.

[72] Figyelmen kívül hagyta azonban, hogy a perbeli esetben a Hpt-hez képest különös szabályokat megállapító jogszabály, a Korm.r. egyes rendelkezéseit is alkalmazni kell. Az alperes téves hivatkozásával szemben a Korm.r. a 2. § (3) bekezdésében nem a végelszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet legfőbb szerve által elfogadott korrigált végelszámolási nyitómérleg megléte esetére rendelte alkalmazni a jogszabályban foglaltakat. A perben nem volt vitás, hogy a cég 2 végelszámolója elkészítette a korrigált végelszámolási nyitómérleget (fellebbezésén maga az alperes is hivatkozott erre) és ez alapján a pénztintézet végelszámolása lefolytatható. Erre figyelemmel a végelszámoló által teljesíthető kifizetésekre irányadóak a Korm. r. 2. § (3) és (4) bekezdésében írott szabályok. Ebből következően a 2. § (3) bekezdés szerinti betételhelyezésből származó követeléseken túli hitelezői követelések kifizetésének sorrendjére a Korm.r. a csódeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 57. § (1b) és (2) bekezdésében foglaltakat, valamint az 57. § (1) bekezdés b)-h) pontjaiban meghatározott időbeli sorrendet rendelte alkalmazni.

[73] Arra ugyancsak helytállóan hivatkozott az alperes, hogy a Ctv. a végelszámolás szabályai között – a Cstv.-nek a felszámolási eljárásban, vagy a Ctv.-nek a kényszertörlési eljárásban alkalmazandó szabályaival szemben – nem rendelkezett a bankgarancián alapuló ún. függő követelés hitelezői igényként való bejelentéséről. Ezzel összhangban nyilatkozott úgy a törvényszék megkeresésére a végelszámoló a 2023. október 27-i beadványában, hogy a bankgarancia kedvezményezettjeként a Felperesi Jogelőd Zrt.-t megillető, lehívás hiányában esedékessé nem vált követelést (azaz lényegében a bankgarancia teljes összegével megegyező összeget) a végelszámolónak nem áll módjában hitelezői igényként elismerni és nyilvántartásba venni, ezért a felepresnek nincs sem elismert, sem vitatott hitelezői igénye a cég 2 elleni végelszámolási eljárásban.

[74] Abban az esetben azonban, ha a felperes a bankgaranciát lehívná, azaz szerződés teljesítése iránti követelést jelentene be a cég 2kal szemben, ezt a követelését a végelszámoló csak hitelezői követelésként fogadhatná be, mert sem a Ctv., sem a Hpt., sem a Korm.r. nem tartalmaz arra vonatkozó szabályt, hogy a bankgaranciaszerződés teljesítésére

irányuló követelés ne minősülne hitelezői követelésnek vagy az ilyen követelés kifizetése a hitelezői igények körén kívül esne. Ebben az esetben pedig a végelszámoló által (a Hpt. 47. § (5) bekezdése alapján) kétségkívül teljesítendő kifizetés feltételtől függne: attól, hogy a Cstv. 57. § szerint kifizetési sorrendben előrébb álló igények kifizetésére sor került. Ezzel pedig sérülne a VSZF 19.5.2. pontjában írt feltétel nélküli fizetési kötelezettség.

[75] Az alperes szerződésszegése miatt a felperes keresete nem volt időelőtti. A perben nem annak volt jelentősége, hogy a cég 2 által nyújtott garancia leírásának feltételei teljesülnek-e, hanem annak, hogy a pénzügyi végelszámoló miatt figyelembe veendő jogszabályi rendelkezésekből következően a garancia feltétel nélküliségével kapcsolatos szerződéses követelmény sérült. A felperes a VSZF 19.5.7. pontban írtak alapján nem vitatottan felhívta az alperest a jótállási biztosíték fenntartására vonatkozó szerződéses kötelezettsége teljesítésére, aminek az alperes az engedélyezett póthatáridőben sem tett eleget, a jogsértő helyzetet nem orvosolta. Ezt követően megnyílt a felperes előtt annak a lehetősége, hogy az igényét bírósági úton érvényesítse.

[76] Alaptalan volt az alperes fellebbezése a felperest illető választási jog tárgyában is. A fent írtak szerint az alperes vagylagos szolgáltatásokkal tehetett eleget a jótállási biztosíték nyújtására vonatkozó kötelezettségének. Ilyen esetekben a Ptk. 6:134. § (1) bekezdése értelmében főszabály szerint valóban a kötelezettet illeti meg a választás joga.

[77] Az alperes azonban a felperes VSZF 19.5.7. pont szerinti eredménytelen felszólítását követően a szerződésnek megfelelő jótállási biztosíték nyújtásával késedelembe esett (Ptk. 6:153. §), ezért a felperes a Ptk. 6:154. § (1) bekezdése értelmében jogosult volt a teljesítést követelni. A Ptk. 6:134. §-hoz fűzött miniszteri indoklás és kommentár (WoltersKluwer) értelmezése alapján a felperest a szerződésben kikötött (a VSZF 19.5.7. pont szerinti) teljesítési határidőig illette meg a választás joga. A szerződés eltérő rendelkezése hiányában az alkalmatlanná vált biztosítékot követően az alperes volt jogosult választani, milyen újabb biztosítékot nyújt a felperesnek. Mivel azonban a választási joga gyakorlásával késedelembe esett, majd a felperes által engedélyezett póthatáridőt is elmulasztotta, a szerződésszegés következményeként a választási jog a felperesre szállt át. Ebből következően jogszerűen követelhetette, hogy az alperes óvadékként nyújtson jótállási biztosítékot.

[78] Alapos volt ugyanakkor az alperesnek az óvadék összegére vonatkozó fellebbezése. A perben a felek egyezően adták elő, hogy a felperes az alperest megillető vállalkozói díjból a Ptk. 6:139. §-ra hivatkozással a megfelelő jótállási biztosíték nyújtásáig 26.924.321,- Ft-ot visszatartott (keresetlevél F/10.), ezért ezt a tényállítást az ítéltábla a Pp. 266. § alapján valósnak fogadta el. A felperes ezen írásbeli közléséből is kitűnően ezen visszatartott összeg rendeltetése is biztosítéki célú volt, amit a felperes a Ptk. 6:49. § szerinti beszámítással kívánt érvényesíteni, ezért a 4. számú szerződésmódosításnak megfelelő emelt összegű jótállási biztosítékot annak erejéig csökkenteni kellett.

[79] Mindezek miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperes által jótállási biztosítékként fizetendő óvadék összegét 927.437.126,- Ft-ra (954.361.447,- Ft – 26.924.321,- Ft) leszállította.

[80] Az alperes fellebbezése minimális mértékben (3 %) volt eredményes, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes által felszámított (Pp. 81. §), jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltségét. A jogi képviselő munkadíját az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM.r. 3. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (5) bekezdés alapján állapította meg és a (6) bekezdés alapján mérsékelte, figyelemmel a másodfokú eljárásban ténylegesen kifejtett jogi képviselői munkára: a felperes lényegében az elsőfokú eljárásban már előadott jogi érvelését ismételte meg a fellebbezési ellenkérelmében, az ítéltábla pedig tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést.

Győr, 2024. április 18.

Dr.Szalay Róbert s.k.
a tanács elnöke

Dr.Kovács Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr.Mészáros Zsolt s.k.
bíró